

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา.....	1
1.2 สมมติฐานของการศึกษา.....	3
1.3 วัตถุประสงค์การศึกษา.....	3
1.4 ขอบการศึกษา.....	3
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2. แนวความคิดเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ	
และการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องแวดล้อม	5
1. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่ง.....	5
2. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อประโยชน์สาธารณะ.....	8
2.1 ความหมายของประโยชน์สาธารณะ	8
2.2 ลักษณะที่สำคัญของประโยชน์สาธารณะ.....	9
2.3 การดำเนินคดีเพื่อประโยชน์สาธารณะ.....	10
3. แนวความคิดเรื่องการใช้อำนาจรัฐ	
เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชน.....	16
4. แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม	20

5. หลักการ actio popularis	23
6. ความหมายของคดีสิ่งแวดล้อม	26
7. แนวคิดและที่มาของบทบาทของประชาชนในการฟ้องคดีสิ่งแวดล้อม	30
3. การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยประชาชนตามกฎหมายต่างประเทศ	36
1. ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	36
1.1 ความเป็นมาเกี่ยวกับการฟ้องคดีโดยประชาชน	36
1.2 ความเป็นมาของการฟ้องคดีโดยประชาชน ในประเทศสหรัฐอเมริกา	37
1.3 หลักการฟ้องคดีแพ่งโดยประชาชนตามกฎหมายสหรัฐอเมริกา	39
1.4 กฎหมายที่มีมาตรการฟ้องคดีโดยประชาชน	46
1.4.1 Clean Water Act 1972.....	46
1.4.2 Clean Air Act 1970.....	49
1.4.3 Resource Conservation and Recovery Act 1976.....	51
1.4.4 Comprehensive Environmental Reservation Compensation and Liability Act 1986	53
1.4.5 Endangered Species Act 1973	55
1.5 หลักเกณฑ์การฟ้องคดีโดยประชาชน	57
1.5.1 ผู้มีอำนาจฟ้อง.....	57
1.5.2 เงื่อนไขการฟ้องคดี.....	59
1.5.2.1 การส่งหนังสือแจ้งเตือน	59
1.5.2.2 หน่วยงานของรัฐ ต้องไม่ดำเนินการฟ้องร้องอย่างจริงจัง	60
1.5.2.3 หน่วยงานของรัฐ ต้องไม่ดำเนินการด้วยวิธีการทางปกครอง	61
1.5.2.4 ต้องไม่มีการหยุดการกระทำ อันฝ่าฝืนต่อกฎหมาย.....	62
1.5.2.5 ค่าฟ้องและค่าชอบบังคับของโจทก์	62

1.5.2.6 ค่าทนายความ	
ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นๆ.....	62
1.5.2.7 เขตอำนาจศาล.....	66
1.5.3 ผลของการฟ้องคดีโดยประชาชน	68
1.6 ประเภทของคดีที่ประชาชนฟ้องได้.....	68
1.6.1 ฟ้องคดีเพื่อให้เยียวยาความเสียหาย	68
1.6.2 ฟ้องคดีเพื่อขอให้ลงโทษผู้กระทำความผิด	
เสียค่าปรับทางแพ่ง.....	69
1.6.3 ฟ้องคดีเพื่อขอให้ศาลสั่งหยุดการกระทำ	
ที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย	70
1.6.4 ฟ้องเพื่อบังคับให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามกฎหมาย	70
1.7 กระบวนพิจารณาคดี	71
1.8 คำพิพากษาและคำสั่ง	72
1.9 การบังคับคดี	73
1.10 ปัญหาและอุปสรรคในการฟ้องคดีโดยประชาชน	
ในประเทศสหรัฐอเมริกา	75
2. ประเทศเนเธอร์แลนด์	76
2.1 ความทั่วไปเกี่ยวกับการฟ้องคดีของประเทศเนเธอร์แลนด์.....	77
2.2 อำนาจฟ้องคดีของบุคคลในคดีที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	79
2.2.1 การมีส่วนได้เสียของบุคคล	79
2.2.1.1 เหตุแห่งการมีส่วนได้เสียของบุคคล.....	79
2.2.1.2 ส่วนได้เสียของโจทก์จะต้องไม่ใช่เพียง	
แค่ความรู้สึกหรืออารมณ์.....	81
2.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล	82
2.2.3 ความสามารถในการเยียวยาความเสียหาย	85
2.2.4 ข้อห้ามในการอ้างถึงความเสียหาย	
ที่ไม่แตกต่างจากสาธารณชน.....	86
2.2.5 ข้อห้ามในการอ้างสิทธิของบุคคลภายนอก	88
2.3 กระบวนพิจารณาคดี	89

2.4 คำพิพากษาและคำสั่ง.....	91
2.5 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี.....	92
4. การนำหลักการฟ้องคดีโดยประชาชนมาประยุกต์ใช้ในประเทศไทย.....	94
1. การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย	94
1.1 กฎหมายการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	94
1.1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550	94
1.1.2 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	96
1.1.2.1 กฎหมายว่าด้วยละเมิด	96
1.1.2.2 กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน.....	98
1.1.3 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	99
1.1.3.1 บุคคลในการฟ้องคดีแพ่ง	100
1.1.4 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	104
1.1.4.1 กรณีความเสียหายที่เกิดจากมลพิษ ตามมาตรา 96.....	105
1.1.4.2 กรณีความเสียหายที่เกิดต่อทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมตามมาตรา 97	105
1.1.5 พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542	107
1.1.5.1 บุคคลผู้ฟ้องคดี	108
1.1.5.2 เงื่อนไขการฟ้องคดีปกครอง.....	108
1.1.5.3 อำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง	110
1.1.6 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงาน เพื่อบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม	114
1.2 วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมาย	117
1.2.1 ปัญหาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	117

1.2.2 ปัญหาตามประมวลวิธีพิจารณาความแพ่ง	117
1.2.3 ปัญหาตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. 2535	119
1.2.3.1 กรณีความเสียหายที่เกิดจากมลพิษ ตามมาตรา 96.....	120
1.2.3.2 กรณีความเสียหายที่เกิดต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 97	120
1.2.4 ปัญหาพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542.....	124
1.3 เปรียบเทียบการดำเนินคดีแพ่งกับการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม	126
2. วิเคราะห์การนำเอาหลักการฟ้องคดีโดยประชาชน มาประยุกต์ใช้ในประเทศไทย	128
2.1 การนำหลักการฟ้องคดีแพ่งโดยประชาชน มาประยุกต์ใช้ในประเทศไทย.....	128
2.2 วิเคราะห์การบัญญัติหลักการฟ้องคดีแพ่งโดยประชาชน.....	129
2.2.1 ข้อดีของการฟ้องคดีแพ่งโดยประชาชน.....	131
2.2.2 ข้อเสียของการฟ้องคดีแพ่งโดยประชาชน	131
2.3 การบัญญัติหลักการฟ้องคดีแพ่งโดยประชาชน	132
2.3.1 กระบวนการก่อนการนำคดีขึ้นสู่ศาล	133
2.3.2 เขตอำนาจศาล.....	134
2.3.3 กระบวนการพิจารณาคดีในชั้นศาล.....	134
2.3.4 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี.....	135
2.3.5 การพิพากษาคดี.....	136
2.3.6 การบังคับคดี.....	136
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	138
บรรณานุกรม	142
ประวัติการศึกษา.....	151